

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

07- 03 -

265S

СИЛАБУС	Кваліфікаційна бакалаврська робота	
SYLLABUS	Qualifying bachelor thesis	
Шифр за ОП Code in Degree Programme	OK 43	
Освітній рівень Level of Education	бакалаврський (перший) bachelor's (first)	
Галузь знань Field of Knowledge	01	Освіта / Педагогіка Education/ Pedagogy
Спеціальність Field of Study	014.03	Середня освіта (Історія) Secondary education (History)
Освітня програма Degree Programme	Середня освіта (Історія) Secondary education (History)	

РІВНЕ -2024

Силабус кваліфікаційної бакалаврської роботи для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) освітнього ступеня, спеціальності 014.03 «Середня освіта (Історія)» освітньо-професійної програми «Середня освіта (Історія)» Рівне. НУВГП. 2024. 13 с.

ОПП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/27491>

Розробники силабусу: Прищепка Олена Петрівна, доктор історичних наук, доцент, професор кафедри суспільних дисциплін;
Шевчук Тамара Євгенівна, к. п. н., доцент кафедри суспільних дисциплін

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 8 від 22 лютого 2024 року

Завідувач кафедри суспільних дисциплін: Олексін Ю.П. д.п.н., професор.

Керівник освітньої програми: Прищепка О. П., д.і.н., професор.

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІЕМ
Протокол № 11 від 27 березня 2024 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: Ковшун Н.Е., д.е.н., професор
версія силабусу - публікується вперше.

ПРОГРАМА	
кваліфікаційної бакалаврської роботи	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Освітня програма	Середня освіта (Історія)
Спеціальність	014.03 Середня освіта (Історія)
Рік навчання, семестр	4/8
Кількість кредитів	9
Лекції:	-
Семінарські/практичні заняття:	-
Самостійна робота:	270 годин
Форма навчання	денна
Форма підсумкового контролю	залік
Мова викладання	українська

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗОБНИКА ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА

Прищепка Олена Петрівна, доктор історичних наук, доцент, професор кафедри суспільних дисциплін

Вікіситет

URL:<https://> Прищепка Олена Петрівна

ORCID

<https://orcid.org/0000-0002-9452-2146>

Канали комунікації

o.p.pryshchera@nuwm.edu.ua тел.
096 30 27 177 Актуальні оголошення
на сторінці дисципліни в системі
MOODLE

ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА

*Шевчук Тамара Євгенівна, к. п. н.,
доцент кафедри суспільних
дисциплін*

Вікіситет

wiki.nuwm.edu.ua/index.php/

ORCID

<https://orcid.org/0000-0003-2865-2839>

Як комунікувати

t.ie.shevchuk@nuwm.edu.ua

тел. 0973347899

Актуальні оголошення на сторінці
дисципліни в системі MOODLE

ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Мета та завдання

Здобуття вищої освіти на кожному рівні передбачає успішне виконання особою відповідної освітньої програми, що є підставою для присудження відповідного ступеня вищої освіти. Одним із важливих етапів усієї навчальної підготовки студента є виконання та захист кваліфікаційної бакалаврської роботи. Відповідно до Положення про Національний репозитарій академічних текстів (Постанова КМУ від 19 липня 2017 р. № 541) кваліфікаційна випускна робота здобувача вищої освіти – це самостійна робота, яка готується з метою публічного захисту для здобуття ступеня вищої освіти бакалавра чи магістра.

Це творча робота, під час якої здобувачу необхідно показати вміння користуватися науково-методичною літературою, дослідницькими методами, володіння комп'ютерними інформаційними системами і технологіями, тобто фундаментальними вміннями і знаннями, достатнім для виконання завдань і обов'язків визначеного рівня професійної діяльності.

Бакалаврська кваліфікаційна робота повинна відповідати встановленим вимогам і виконуватися автором самостійно на основі опрацювання найновішого теоретичного, нормативно-правового і практичного матеріалу, містити власні судження, висновки та пропозиції, бути належно структурованою та

оформленою. Роботи, механічно переписані з джерел, нормативних документів, невірно оформлені, а також виконані шляхом компілювання та дослівного використання тексту, ідей інших авторів без посилань на використані джерела (плагіат) до захисту не допускаються.

Бакалаврська робота має показати загальний обсяг знань студента із загальнонаукових та спеціальних дисциплін, вміння застосовувати ці знання, а також свій практичний досвід у вирішенні поставлених задач, вміння аналізувати й узагальнювати фактичний матеріал для дослідження, використовувати теоретичні знання і практичні навички, отримані під час виконання освітньої програми.

Захист бакалаврської роботи дозволяє визначити рівень підготовленості студента до самостійної праці за обраним напрямком.

Бакалаврська кваліфікаційна робота на четвертому курсі розвиває аналітичні та дослідницькі вміння студентів, здобуті під час виконання курсових робіт на першому-третьому курсах, з наступним збором теоретичного, інформаційного матеріалу та з використанням відповідного методичного інструментарію, що завершується усебічним аналізом обраної теми дослідження з відповідними обґрунтуваннями, висновками та пропозиціями.

Під час виконання роботи здобувачі вчаться дотримуватися логічної послідовності викладення матеріалу, практично використовувати набуті знання, аналізувати теоретичні положення, обґрунтовувати висновки та пропозиції. Пропоновані методичні рекомендації не тільки сприятимуть організації самостійної роботи під час виконання бакалаврської роботи, але й допоможуть правильно оформити роботу у відповідності до чинних стандартів.

У процесі підготовки бакалаврської роботи виділяємо наступні етапи:

- вибір теми дослідження;
- визначення мети і завдань;
- визначення об'єкта і предмета дослідження;
- аналіз науково-методичної літератури;
- вибір методів дослідження;
- проведення педагогічного дослідження;
- обробка результатів дослідження;
- формулювання висновків і практичних рекомендацій;
- оформлення роботи;
- публічний захист роботи.

Посилання на розміщення освітнього компонента на навчальній платформі Moodle, на платформі освітніх програм та їхніх освітніх компонентів

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=6119>

Передумови вивчення (місце освітнього компонента в структурно-логічній схемі)

Повноцінне виконання кваліфікаційної роботи базується на міждисциплінарних зв'язках з раніше вивченими дисциплінами ОПП та пройденими педагогічними практиками. Знання і навички, отримані при вивченні дисциплін ОПП використовуються студентами при написанні кваліфікаційної бакалаврської роботи.

Компетентності

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що потребують інтеграції знань і прийняття рішень у практиці викладання історії і суспільних предметів у навчальних закладах середньої освіти.

ЗК 7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 9. Здатність працювати в команді.

ЗК 10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як громадянина України.

ЗК 11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії.

ЗК 12. Знання про розвиток сучасних міжнародних відносин; шляхи і напрямки Європейської інтеграції.

ЗК 13. Знання про збирання і наукове опрацювання історичних джерел та творчої спадщини видатних діячів різних історичних епох.

ЗК 14. Знання та усвідомлення соціокультурного розвитку людства на різних етапах його минулого.

ЗК 15. Знання про закони і різновиди мислення та способи пізнання.

ЗК 16. Знання та розуміння методів наукового пізнання і підходів до організації наукових досліджень.

ЗК 17. Здатність критично та креативно мислити, виявляти ініціативу і мотивувати людей та рухатися до спільної мети, а також навчатися протягом всього життя.

ЗК 18. Знання та здатність вирішувати складні питання в організації власної справи в межах законодавства України та європейських країн.

ФК 2. Оволодіння основами психологічної науки для організації педагогічної діяльності.

ФК 3. Оволодіння практичними вміннями створення, зберігання, обробки інформації за допомогою комп'ютерних технологій.

ФК 5. Знання категоріально-понятійного апарату історичної науки, здатність орієнтуватися у науковій періодизації історії, використовувати її як спосіб пізнання історичного процесу.

ФК 6. Здатність інтегрувати набуті знання соціальних та гуманітарних наук у професійну діяльність.

ФК 8. Здатність здійснювати критичний аналіз джерел інформації та використовувати їх у професійній діяльності.

ФК 9. Здатність до використання у професійній діяльності основних педагогічних теорій та практик методики викладання навчальних предметів історико-суспільної галузі в закладах загальної середньої освіти.

ФК 10. Оволодіння основами наукових досліджень.

Програмні результати навчання

ПРН 4. Поєднувати та застосовувати вміння з педагогіки і психології у професійній діяльності.

ПРН 5. Застосувати знання основ наукових досліджень та цифрових технологій у професійній діяльності з дотриманням академічних вимог до їх оформлення та виконання.

ПРН 9. Вміти обробляти, класифікувати й інтерпретувати історичні джерела.

ПРН 10. Знати і аналізувати сучасні наукові дослідження з проблем вітчизняної та всесвітньої історії, спеціальних дисциплін та вміти імплементувати знання у навчальну і практичну діяльність.

ПРН 13. Вміти аналізувати закономірності розвитку культурних процесів та явищ в історії України та світу.

ПРН 16. Вміти використовувати регіонально-краєзнавчу складову історії для активізації пізнавальної діяльності учнів; розуміти й популяризувати історико-культурну спадщину України та світу.

ПРН 18. Оцінювати результати власної роботи і нести відповідальність за особистий професійний розвиток.

СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

В структурі ОК 43 передбачено: 270 год. самостійної роботи з яких *практична частина* передбачає онлайн-офлайн заняття, консультації здобувачів з викладачами, під час яких вони отримують інформацію, щодо етапів написання кваліфікаційної роботи;

самостійна робота студентів направлена на збір необхідних матеріалів (джерельних, історіографічних тощо) по темі бакалаврської і її написання відповідно до структурних елементів тексту роботи.

Загальна кількість годин –

270

Розподіл годин по підготовці і захисту бакалаврської роботи:

	К-сть годин:
1. Вибір та остаточне затвердження теми бакалаврської роботи, отримання завдання на її виконання	10 год.
2. Пошук та опрацювання першоджерел і наукової літератури з теми бакалаврської роботи, коригування її плану, написання текстів підрозділів роботи.	40 год.
3. Оформлення наукового апарату бакалаврської роботи.	40 год.
4. Консультації з науковим керівником та іншими фахівцями з тематики дослідження.	40 год.
5. Ознайомлення з правилами захисту.	10 год.
6. Попередній захист роботи на кафедрі.	40 год.
7. Захист бакалаврської роботи.	40 год.

Всього:

270 год.

Форми та методи навчання

Під час написання кваліфікаційної роботи застосовуються такі форми занять:

- традиційні: словесний метод (співбесіда); наочний (метод ілюстрацій і демонстрацій);
- методи роботи з педагогічними джерелами та науковою літературою (конспектування, тезування);
- інноваційні: дискусійне обговорення проблем, які виникли в процесі підготовки курсової роботи.

Консультації зі здобувачами щодо підготовки різних елементів роботи; надання практичних рекомендацій щодо виконання бакалаврської роботи.

Самостійна робота здобувачів: закріплення рекомендацій щодо підготовки і написання роботи, вмінь та навичок для вирішення сформульованих завдань.

Технології викладання: аналіз проблемних питань, аналіз конкретних ситуацій (case study).

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Рекомендовано застосовувати в навчальних цілях здобувачами пакет програмного забезпечення MSOffice або LibreOffice. В якості навчальної платформи застосовується відкрита (Open Source) система управління навчанням Moodle.

Порядок та критерії оцінювання програмних результатів навчання

Оцінювання результатів захисту бакалаврської роботи здійснюється у порядку, передбаченому прийнятою в Університеті системою оцінювання знань.

При визначенні оцінки бакалаврської роботи береться до уваги рівень теоретичної, наукової та практичної підготовки студентів.

Вимоги до бакалаврської роботи

Логіка викладу наукового матеріалу в кваліфікаційній роботі передбачає таку послідовність частин і розділів:

- титульна сторінка;
- зміст роботи;
- вступ;
- Розділ 1. (історіографічний; теоретичний);
- 1.1.
- 1.2.
- 1.3.
- Розділ 2.
- 2.1.
- 2.2.
- Розділ 3. (організація дослідження та результати емпіричного дослідження, аналіз результатів дослідження, методичні рекомендації, щодо впровадження в освітній процес)
- 3.1.
- 3.2.
- Висновки;
- Список використаних джерел та літератури;
- Додатки (якщо є).

Робота починається з титульної сторінки, на якій вказується міністерство, до якого відноситься ЗВО, назва закладу вищої

освіти, інституту і кафедри, на яких виконувалася робота, прізвище, ім'я, по-батькові студента (повністю), назва і вид роботи (кваліфікаційна), дані про наукового керівника, місто і рік виконання роботи.

Зміст – перелік усіх без винятку заголовків роботи із вказівкою сторінок. Його слід розмістити на початку роботи (відразу за титульною сторінкою). Заголовки повинні бути написані так, щоб за їх розташуванням можна було зробити судження про їх співвідношення між собою за значимістю (розділи, підрозділи).

У вступі послідовність викладу матеріалу така:

- *актуальність теми* (шляхом критичного аналізу та порівняння з існуючими дослідженнями в цій галузі обґрунтовують актуальність і доцільність роботи для розвитку відповідної галузі науки. Вказують прізвища дослідників, які вже працювали в даному напрямі. Висвітлення актуальності не повинно бути багатослівним. Достатньо кількома реченнями висловити головне – сутність проблеми або наукового завдання;
- мета дослідження;
- завдання дослідження;
- об'єкт дослідження;
- предмет дослідження;
- методи дослідження;
- практичне значення дослідження;
- структура роботи – кількість розділів, загальний обсяг роботи, кількість використаних джерел, кількість таблиць та рисунків (якщо є).

Загальний обсяг бакалаврської роботи 60–70 сторінок. Обсяг вступу обмежується 3–4 сторінками.

Оформлення наукового апарату згідно ДСТУ 8302:2015 <http://lib.pnu.edu.ua/files/dstu-8302-2015.pdf>

Умови допуску до захисту бакалаврської роботи

Перед захистом бакалаврської роботи студент подає керівнику на кафедру:
– виконану роботу, із записом на ній про допуск роботи до захисту (за результатами попереднього захисту);
– письмовий відгук наукового керівника з характеристикою наукової цінності роботи та діяльності студента під час виконання ним кваліфікаційної роботи ;
– письмову рецензію на випускню кваліфікаційну роботу;
– інші матеріали, які характеризують наукову і практичну цінність виконаної кваліфікаційної роботи (друковані статті за темою роботи, документи, що вказують на її практичне застосування, макети, зразки матеріалів, виробів тощо).

Робота допускається до захисту попередньо пройшовши перевірку на схожість в системі Unichек.

Максимальний відсоток схожості, який дає право захищати роботу – 70.

Захист бакалаврської роботи

Тривалість захисту кваліфікаційної роботи одного студента, як правило, не повинна перевищувати 15 хвилин. Для розкриття змісту роботи студенту надається до десяти хвилин.

Після доповіді здобувач відповідає на питання членів комісії. З дозволу комісії запитання можуть задавати всі присутні на захисті. Після відповідей на питання зачитуються відгуки наукового керівника та рецензента.

Завершується захист відповіддю здобувача на висловлені у відгуках зауваження.

У випадку надання негативного відгуку науковим керівником або негативної рецензії остаточне рішення про допущення бакалаврської роботи до захисту приймає, за результатами попереднього захисту, випускова кафедра. Повторний захист кваліфікаційної роботи з метою підвищення оцінки не дозволяється.

Усіх форм навчальної співпраці стосуються вимоги Положення про запобігання плагіату та інших видів академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів НУВГП.

Розподіл балів

– Оцінка виконання та захисту кваліфікаційної роботи проводиться за 100 – бальною шкалою.	Бали
0-60 балів виставляє науковий керівник за кваліфікаційну роботу;	60 б.
0-40 балів виставляється під час захисту роботи перед комісією.	40 б.

Всього:

100 б.

Перелік нормативних документів університету що регулюють порядок оцінювання та проведення контрольних заходів:

- Порядок організації контролю та оцінювання навчальних досягнень студентів Національного університету водного господарства та природокористування (НУВГП) у Європейській кредитнотрансферній системі (ЄКТС) (зі змінами та доповненнями) (Наказ №168 від 04.04.2016 р.) <https://ep3.nuwm.edu.ua/21121/>;
- Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти (Наказ № 310 від 26.05.2019 р.) – <https://ep3.nuwm.edu.ua/15311/> – регламентує порядок проведення семестрового поточного (модульного) та підсумкового контролю навчальних досягнень здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра денної і заочної форми навчання в Національному університету водного господарства та природокористування, описує зміст і процедуру державної атестації, поточного, підсумкового та семестрового контролів;
- Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (семестровий поточний контроль) зі змінами та доповненнями (ухвалено науково-методичною радою НУВГП протокол № 1 від 19.02.2020) <https://ep3.nuwm.edu.ua/21123/> – описує критерії оцінювання навчальних досягнень та порядок рейтингування здобувачів вищої освіти;
- Інструкція для здобувачів вищої освіти щодо організації та проведення навчальних занять у дистанційній формі <https://ep3.nuwm.edu.ua/19215/>

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Пехота О. М. Особистісно орієнтоване навчання: підготовка вчителя: монографія. Миколаїв: Вид-во «Іліон», 2005. 272 с.
3. Яковенко Г.Г. Методика навчання історії: навчально-методичний посібник. Харків: Видавництво ХНАДУ, 2017. 324 с.
4. Вишневський О. Людиноцентризм як педагогічна проблема на тлі сучасних цивілізаційних процесів. думка. 2008. № 4. С. 3–13.
5. Ворожейкіна О. М. 100 цікавих ідей для проведення уроку. Харків: Вид. група «Основа», 2011. 287 с.
6. Яковенко Н. Вступ до історії. Київ: Критика, 2007. (Розділи 9–11). С. 257–336.

Допоміжна

1. Десятов Д.Л. Методика використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчанні історії. Харків: Вид. група «Основа», 2011. 111 с.
2. Мокрогуз О.П. Інноваційні технології на уроках історії. Харків: Вид. група «Основа»: «Тріада +», 2007. 111 с.
3. Терно С.О. Методика розвитку критичного мислення школярів у процесі навчання історії. Харків: Вид. група «Основа», 2012. 93 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТ

1. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Обласна наукова бібліотека (м. Рівне, майдан Короленка, 6) / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.lib.rv.ua/>
3. Рівненська централізована бібліотечна система (м. Рівне, вул. Київська, 44) / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://cbs.rv.ua/>
4. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75)/ [Електронний ресурс]. - Режим доступу:<http://nuwm.edu.ua/naukovabiblioteka>

Поєднання навчання та досліджень

Здобувач вищої освіти може долучитися до виконання наукових досліджень, які визначаються програмними компонентами освітньої програми або фаховим спрямуванням випускової кафедри, зокрема, виступах на конференціях, участі в олімпіадах та інших заходах, висвітлювати наукові результати бакалаврської роботи в окремих публікаціях, зокрема у «Студентському віснику НУВГП». За виконання наукових досліджень студент протягом семестру може отримати до 10 балів.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних (м'яких) навичок

Навички цифрової грамотності, критичне мислення, уміння розв'язувати проблеми, здатність до саморозвитку, цікавість до знань, бажання і мотивації їх отримувати, командна робота.

Дедлайни та перескладання

Здобувача, який за результатами захисту бакалаврської роботи отримав незадовільну оцінку або не був атестований з інших причин, відраховують з університету. Якщо бакалаврська робота не була вчасно захищена з поважної причини, що документально підтверджено, здобувачеві може бути продовжений строк навчання в НУВГП до наступного терміну дії комісії, але не більше одного року. Повторне проведення захисту бакалаврської роботи здобувачів з метою підвищення оцінки не допускається

Правила академічної доброчесності

При підготовці і написанні бакалаврської роботи здобувачі вищої освіти повинні діяти з позицій академічної доброчесності та професійної етики; самостійно виконувати завдання; коректно покликатися на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей; усвідомлювати значущість норм академічної доброчесності; давати моральну оцінку власним вчинкам, співвідносити їх з етичними та професійними нормами.

Документи з Академічної доброчесності викладені на сайті університету: <http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj>.

Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися «Кодексу честі студентів НУВГП», який встановлює загальні моральні принципи та правила етичної поведінки осіб, які навчаються в університеті та якими вони мають керуватися у своїй діяльності <https://ep3.nuwm.edu.ua/4917/>.

Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями, встановленими Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату в НУВГП.

Документи стосовно академічної доброчесності (про плагіат, порядок здачі курсових і кваліфікаційних робіт, кодекс честі студентів, документи Національного агентства стосовно доброчесності) наведені на сторінці ЯКІСТЬ ОСВІТИ сайту НУВГП – <https://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdili/vyo/dokumenti>.

Принципи доброчесності в НУВГП та відповідність показникам забезпечення якості вищої освіти регламентовано Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти (сайт НАЗЯВО : <https://naqa.gov.ua/>

Вимоги до відвідування

Заняття з написання бакалаврської роботи проводяться у режимі офлайн або онлайн за допомогою Google Meet за попереднім погодженням з науковим керівником. **Консультації** проводяться у режимі онлайн за допомогою Google Meet або Viber у домовлений час зі студентами.

Відвідування офлайн-занять і присутність на онлайн-заняттях з підготовки бакалаврської роботи здобувачами вищої освіти є обов'язковими, в тому числі і консультацій.

*Лектори, д.і.н., професор
К.п.н. доцент*

*О. П. Прищепа
Т. Є. Шевчук*

Автор
Доцент

Тамара ШЕВЧУК

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №593
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000807E2D0054327D00